

Status

Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten

18 juni 2024

Eindtermijn

n.v.t.

Onderwerp

Uitgangspunten van de deelnamevergoeding aan de gebiedsprocessen ZH-PLG

Advies

1. Vast te stellen de uitgangspunten voor het uitwerken van een deelnamevergoeding voor gebiedspartners Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied;
2. Vast te stellen de brief van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten waarin de Staten worden geïnformeerd over het vaststellen van de uitgangspunten van de deelname ZH-PLG;
3. Vast te stellen de brief van Gedeputeerde Staten aan externe (gebieds-) partners waarin zij worden geïnformeerd over het vaststellen van de uitgangspunten van de deelnamevergoeding ZH-PLG.

Besluit GS

- Waar nog gesproken wordt van “vacatieregeling” dit te vervangen door “deelname vergoeding”;
- In de brief aan Provinciale Staten en de externe partners op te nemen dat het voor deze deelname vergoeding moet gaan om door de Provincie aangezochte partners die noodzakelijk zijn in het gebiedsproces;
- de brief aan de partners ook te richten aan de Natuur en Milieu federatie.

Bijlagen

- 1 GS brief aan Provinciale Staten waarin de Staten worden geïnformeerd over het vaststellen van de uitgangspunten van de deelnamevergoeding ZH-PLG;
- 2 GS brief aan externe (gebieds-) partners waarin zij worden geïnformeerd over het vaststellen van de uitgangspunten van de deelnamevergoeding ZH-PLG.

1 Toelichting voor het College

Waardering van Gebiedsinzet

De huidige fase van het ZH-PLG vraagt, ten opzichte van voorgaande jaren en gebiedsprocessen, bovengemiddeld veel inzet van gebiedspartners. Dit komt door de (maatschappelijke) druk om op complexe dossiers, binnen relatief kort tijdbestek, te komen met plannen en voorstellen voor integrale oplossingen. Waar in het recente verleden slechts een handvol gebiedsprocessen liep, lopen er nu 16 tegelijk in combinatie met een beleidsvormend proces op de doelen van het ZH-PLG. Dit alles vraagt veel van onze gebiedspartners. Een aantal gebiedspartners geven aan dat hun leden/vrijwilligers die niet in dienst zijn overvraagd worden omdat zij naast hun reguliere baan (bijvoorbeeld als boer) deelnemen aan overlegstructuren ten behoeve van het ZH-PLG. Denk aan bestuurlijke regiegroepen of aan werkgroepen voor (agrarisch) natuurbeheer.

Verzoek om inzet in de gebiedsprocessen financieel te compenseren

Afgelopen jaar is door diverse gebiedspartners verzocht om een financiële compensatie te bieden aan agrariërs en vertegenwoordigers van lokale natuurorganisaties voor hun deelname aan de gebieds-overleggen. De inzet van deze deelnemers is dusdanig structureel van aard dat een financiële compensatie redelijk wordt geacht. Immers op het moment dat de agrariër aan tafel zit in het gebiedsoverleg kan er niet gewerkt worden op het bedrijf en moet er op het bedrijf vervanging worden geregeld.

Voorgesteld wordt om de volgende uitgangspunten te hanteren in het opstellen van een deelnamevergoeding:

- Reikwijdte van in aanmerking komende overleggen
 - Deelname aan door de provincie ingestelde (bestuurlijke) regiegroepen op kerngebied/ deelgebiedsniveau voor de gebiedsprocessen ZH-PLG;
 - Voorzitters/ deelnemers van stuur- en werkgroepen met een duidelijke toeleverende functie aan de regiegroepen, mits niet al betaald (bv de werkgroep landbouw van de Krimpenerwaard die een perspectief uitwerkt ter bespreking in de regiegroep).
- Doelgroep
 - Agrariërs die niet (of zeer beperkt) een vergoeding krijgen via de branche organisatie (LTO of een subafdeling);
 - Specialisten/ vrijwilligers van lokale natuur- en landschapsorganisaties die niet (of zeer beperkt) een vergoeding krijgen van de organisatie waaraan zij gelieerd zijn.
- Looptijd
 - Gezien het uitzonderlijke karakter van het ZH-PLG in deze fase is de looptijd voor de periode waarin vergoedingen gegeven kunnen worden tot 31 december 2025.

Na het vaststellen van de uitgangspunten werken wij de regeling uit en zal een eerste concept aan GS worden voorgelegd.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 200.000,--
Programma	: Ambitie 5 - Versterken natuur in Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn voor het vaststellen van de uitgangspunten geen financiële risico's.

- Financiën

- Voor de periode van 1 januari 2024 tot 31 december 2025 wordt een bedrag van maximaal €200.000,- (ex BTW) beschikbaar gesteld;
- Indien de vergoeding op €50,- per uur wordt gezet betekent dat er gemiddeld 250 uur per deelgebied vergoed kan worden.

Rekenvoorbeeld "gebied X":

7 Regiegroepen per jaar met 4 niet betaalde vertegenwoordigers van de doelgroep. Totaal 5 uur per regiegroep inclusief voorbereiding. Dat wordt $7 \times 4 \times 5 = 140$ uur. De regeling zou, met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2024 2 jaar lopen. Wat neerkomt op totaal 280 uur. In niet alle deelgebieden zijn al regiegroepen actief, ook varieert het aantal deelnemers dat in aanmerking gaat komen. Verwacht wordt dat €200.000,- voldoende is.

- Fiscaal aspect wordt in de uitwerking van een passende regeling meegenomen;
- Dekking komt uit de reeds beschikbare middelen voor projecten in het kader van het ZH-PLG wat het incidentele karakter ondersteunt.

Juridisch kader

Voor het aanbieden van een vergoeding voor de deelname aan overleggen in het kader van een gebiedsgerichte aanpak is een wettelijke grondslag nodig. Een deelnamevergoeding in de vorm van vacatieregeling is een gebruikelijk instrument en biedt de gewenste wettelijke grondslag, maar kent ook een aantal nadelen.

Zo is een goede backoffice aan provinciezijde nodig omdat bijvoorbeeld presentielijsten moeten worden bijgehouden en verwerkt. Ook kan een nieuw GS-besluit nodig zijn als er op zeker moment aanpassingen in de overlegstructuren van het ZH-PLG zijn.

Andere vormen van regelingen zijn een subsidieregeling of opdrachtverlening. Voor een subsidieregeling zijn verschillende opzetten denkbaar. Zij kunnen variëren van een simpele vergoedingsregeling voor bepaalde overlegstructuren in bepaalde gebieden, maar zij kunnen ook gekoppeld worden aan de inzet voor concrete projecten. Via de route van opdrachtverlening kan onder bepaalde voorwaarden een – marktconforme – vergoeding worden geboden voor bijvoorbeeld het werken aan gebiedsgericht onderzoek.

De komende periode zal op basis van de voorgestelde uitgangspunten de meest passende regeling voor Zuid-Holland worden uitgewerkt. Uiteraard houden we daarbij rekening met wet- en regelgeving op het gebied van bijvoorbeeld staatssteun, de algemene wet bestuursrecht en de provinciewet. Ook kijken we naar uitvoerbaarheid en administratieve lasten.

2 Voorafgaande besluitvorming

Hoe gaan andere provincies hier mee om

Provincies Utrecht en Friesland hebben een deelnamevergoeding in het kader van hun PPLG met een vast bedrag per vergadering voor deelnemers aan stuur/ regiegroepen (overeenkomstig verzoek van LTO). Daarnaast werkt de provincie Utrecht, op basis van hun coalitieakkoord, aan een ruimere regeling voor participatie (details nog niet bekend).

Provincies Noord-Brabant en Overijssel hebben subsidie beschikbaar gesteld voor terrein-beherende organisaties zoals Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten en samenwerkingsverbanden van agrarische collectieven voor regievoering binnen de gebiedsgerichte processen. Subsidieabel zijn de

apparatuurkosten van de regievoering (waaronder deelname aan gebieds-overleggen door bijvoorbeeld agrarische collectieven). Er wordt geen subsidie verstrekt aan individuele deelnemers aan de gebieds-overleggen.

Provincie Gelderland kent een vergoedingsregeling voor enkele commissies die zijn ingesteld voor het ontwikkelen van het PPLG.

Provincie Groningen heeft specifiek voor het ontwikkelen van het PPLG een vergoeding gegeven voor extra inzet van partners in planvorming/productontwikkeling als dit op nadrukkelijk verzoek van de provincie is geweest.

Provincie Noord Holland verleent opdrachten voor gerichte activiteiten die ten dienste staan van het gebiedsproces. Actieve deelname in project en werkgroepen gericht op het opleveren van een concreet eindproduct kan onderdeel zijn van de opdrachtverlening. Ook valt bestuurlijk trekkerschap van deelopgaven onder de opdracht. Er worden alleen opdrachten verleend aan samenwerkingsverbanden zoals agrarische collectieven en dus niet aan individuele agrariërs.

Uit de inventarisatie blijkt dat meerdere provincies, op verschillende manieren, vergoedingen aan partners beschikbaar hebben gesteld voor deelname aan gebiedsprocessen in het kader van de PPLG's.

3 Proces

Na het vaststellen van de uitgangspunten werken we een passende regeling uit en deze zal aan GS worden voorgelegd voor besluitvorming.

4 Participatie en rolneming

In het ZH-PLG werken we op basis van een gebiedsgerichte aanpak. In totaal 16 deelgebieden werkt de provincie samen met gebiedspartners aan passende keuzes en oplossingen voor de deelgebieden. "Zo benutten partijen elkaars ambitie, kennis, daadkracht en kennis en wordt tot betere oplossingen gekomen"¹. Het gaat hierbij om complexe vraagstukken. Het vergt daarom veel tijd en inzet van de gebiedspartijen om het gebiedsproces zorgvuldig te doorlopen. Vanwege de gebieds-specifieke kennis is de inbreng van de agrarische sector² en van lokale natuurorganisaties essentieel voor het goed doorlopen van het gebiedsproces.

5 Communicatiestrategie

Het besluit Vaststellen van de uitgangspunten van de deelnamevergoeding ZH-PLG wordt gedeeld met PS en onze externe (gebieds-) partners.

Zodra de regeling beschikbaar is informeren wij alle gebiedspartners die daarvoor in aanmerking komen over hoe zij hiervan gebruik kunnen maken.

¹ Voorontwerp gebiedsprogramma ZH-PLG, pagina 51.

² Het gaat hierbij om agrariërs die deelnemen aan de gebiedsoverleggen, soms op persoonlijke titel en soms namens een lokale belangenorganisatie zoals LTO-Noord